

126

DEO DUCE
MEDITATIO S. EPISTOLÆ
DOMINICÆ V.

POST EPIPHANIAS.
Additis S. Patrum dictis, Quæstio-
numq; aliquot decisione, ad uberiorem textūs cum o-
pus est, explicationem, & Heterodoxorum refutationem.

QUAM
In Regia Aboënsi Academia,

P R A E S I D E

ÆSCHILLO PETRÆO
S.S. Theol. Doctore & Episcopo Aboënsi.

Examini subjicit loco & horis solitis.

Ad diem 22. Aprilis Anni 1657.

SIMON CAROLI GREEK/
A B O E N S I S,

Augustinus in hunc Locum.

*Charitas est eminentior via, quæ supereminet scientia & o-
mnibus præceptis. Hæc est uestis Domini in consutile,
de super contexta.*

Lyra in hunc Lōcum.

*Verbum Christi habitet in vobis abundanter, ita quod non sit
solum in Corde, firmiter retinendo: sed etiam in ore &
doctrina alijs communicando.*

A B O E

Excusa à PETRO HANSONIO Acad. Typ.

*Consultissimo, Reverendis, Praestantissimis atq;
Doctissimis VIRIS,*

DN. OLAO SAMUELIS WALLENIO

Dicasterij quod Aboæ habetur Assessori gravissimo, Pro-
motori & benefactori suo, summâ animi reve-
rentiâ honorando.

DN. GUDMUNDO JACOBI ROTHOVIO

Templi Cathedralis quod Aboæ est Oeconomô Meritissimo,

DN. GEORGIO JOHANNIS HORNIGH,

Ecclesiæ Svecanæ Aboënsis verbi Divini Commini-
stro laboriosissimo.

DN. HENRICO COLLIANDRO Ec-
clesiæ Finnonicæ Aboën: ifidem Symmistræ vigilantissimo.

DN. ANDREÆ HENRICI KORHOINEN

S. S. Theolog. Studiose impigerrimo, Nec non ~~et~~
Phil. Candidato Meritissimo.

U T E T

Pià eruditione Politissimo Juveni

DN. ERICO ERICI FALANDRO

In Academia Aboënsi Artium liberalium Studiose in-
defesso, fratri & amico integerrimo.

*Sacram banc meditationem in qualecumq; ob-
servantiæ & gratitudinis documen-
tum, officiose & amice dedicat atq;
offert.*

SIMON CAROLI Grech/

MEDITATIO S. EPISTOLÆ
DOMINICÆ V. POST EPI-
PHANIAS.

In Sanctæ & summæ laudandæ Trinitatis, Patris, Filii, & Spiritus
Sancti nomine.

Tantummodo in D E O conquiesce anima mea ;
nam ab eo est expectatio mea. Tantummodo
ipse rupes mea est & salus mea : locus meus editus, non
dimovebor. In D E o est salus mea & gloria mea, ru-
pes robusta mea, receptus meus est in D E o. Confi-
dite ei omni tempore, ô popule, effundite coram eo a-
nimum vestrum : Deus receptui nobis est maxime.
Tantummodo vanitas sunt nati plebeio homine, men-
daciū sunt nati præstante viro : lancibus illi simul
imposui, ascensuri essent supra vanitatem. Ne con-
fidatis oppressioni, & rapina ne evanescatis, opulen-
tia si abundet, ne apponatis animum. Psal. 62. v. 6 ad 12.
Psalmita his verbis ostendit suam in D E U M omnipoten-
tem fiduciam, quod illum supra omnia timeat ac diligat,
eiq; super omnia confidat. Dicit enim Primo: anima
mea duntaxat expectat Deum, ille est spes mea, faciens
me benè sperare, certò ei confidere, est meum auxilium,
meus auxiliator, protector, ne cadam, Deus est salus mea,
salvum me faciens, mea gloria, gloriam mihi compa-
rancs & exhibens, ut ab alijs honorer, petra fortitudinis
meæ, cui innitens fortis sum & nemini cedo, non urso,

non leoni, non Goliatho, refugium meum est Deus,
dum invoco eum, non sum sine auxilio. 2. Hortatur ho-
mines ut sperent in Deum, effundant coram ipso corda
sua, quia ipse est omnium refugium. Homines dicit ni-
hili esse, heroës & pugiles deficiunt, & adeo evacuatur
eorum robur, ut nihil sit in eis, quod in trutina æquili-
brii faciat, licet omnes conglobentur. 3. Prohibet in-
justitiam & violentiam, ne etiam confidamus eis, quæ ni-
hil sunt, verbi gratia: divitijs si affluant, momentanea si-
quidem sunt bona, ignis quæ citò consumit, inundatio-
ne aquarum, & à furibus avehì & nobis eripi possunt.
Eadem etiam textus noster jam recitandus in memoriam
nobis revocat.

O Remus a. Deum ut hanc Epistolam ita meditari queamus
Quia cedat in nominis divini gloriam, nobis in augmentum
& incrementum doctrine & bonorum operum, in spem &
fiduciam, & tandem in eternam beatitudinem, dicamus igitur:
Pater noster. &c.

TEXTUS Colos, 3. v. 12 ad 18.

Induite igitur vos, tanquam electi Dei, sancti & di-
lecti, affectus & viscera, & benignitatem, & demis-
sionem mentis, & lenitatem, & longanimitatem: Et
estote tolerantes unus alium, & ignoscentes unus aliij:
&, si sit alicui adversus socium suum querela, sicut
Christus condonavit vobis, ita etiam vos condonate. Et
cum ipsis omnibus induite vos charitate, quæ est vin-
culum perfectionis: Et pax Christi regat corda vestra,
ad quam vocati fuistis in unum corpus: Et gratias
agite Christo. Cujus sermo habitet in vobis opulenter
nomii sapientia: Et estote docentes & erudientes

*vos ipsoſ in psalmis, & in hymnis, & in cantionibus
ſpiritualibus, & cum gratia canite in cordibus uestris
Deo: Et quicquid agitis in ſeruone, & in opere, in no-
mine Domini noſtri Iesu Christi facite, & gratias
agite per eum Deo Patri.*

Adhortatur Apostolus colloſſenses, quos pre-
ſens in Evangelio informavit, ut ſint induiti quibus-
dam virtutibus, quas hic nominat viscera miserationum,
easq; enumerat, comitatem, modetiam, mansuetudinem,
lenitatem, ut concorditer vivere queant, & in fraterna
charitate, & ita imitentur Christum. His addit tanquam
præcipuum charitatem, eamq; honorat hoc titulo, quod
ſit vineulum perfectionis, ad ſtudium pietatis Dei invi-
tat eos, & ad gratitudinem, nec non ad ſedulam verbi Dei
meditationem, & spiritualia exercitia, ut cuncta incipi-
ant etiam in actionibus noſtris, quibuscunq;; & terminen-
tur in nomine Christi, a precibus & gratiarum actione.
Commoneſcit nos recitatus textus præcepti quinti
cumprimis, nec non tertij, de audiendo verbo Dei &
meditando. Excitamur ad orandum: Sanctificetur no-
men tuum, adveniat regnum tuum, fiat voluntas tua si-
cut in cœlo ſic & in terra.

P A R T E S

1. *De abhortatione Apostoli ad quasdam virtutes
quas quintum præceptum exigit.*
2. *De abhortatione Apostoli ad quasdam virtutes,
quas exigit tertium præceptum..*

Atq; hæ ſunt iſtæ partes quas hac vice breviter &
ſimpliciter tractare conſtituimus: Omnipotens & aeternus

Deus, pater noster caelestis dilectissimus, nobis omnibus benedicat,
cunctaque iliter & fructuosè cedere faciat.

P R I M A P A R S.

In qua meditamur:

I. Amicam & svavem Apo-

stolicam auditorum compellationem. Vocat eos electos Dei sanctos & dilectos. Sitis induiti, inquit, tanquam electi Dei sancti & dilecti. Hoc est vos qui estis electi Dei sancti & dilecti. Apostolus hic usurpat vocabulum Electus, non illa significatione, qua illa utimur, in hoc articulo de prædestinatione, ibi illi saltem dicuntur electi, qui perseverant in fide usq; ad finem vitæ suæ: sed hic usurpat vox electus, pro peculiariter vocato, ad Christum per Evangelium, & donatur spiritu S. ac fide in Christum vera & sincera, quod si in fide immobiles persistant usq; ad finem vitæ suæ, electi propriè dicuntur, sancti nominantur, quia sanctificati sunt per fidem in Christum, aliaq; Spiritus S. dona, quæ sanctificantia nominantur, vocantur etiam dilecti, Deo dilecti & Apostolo Paulo alijsq; sinceris eorum doctoribus.

L. C. i. Quan diu non aliud consiliterit de Ecclesia in communi, quam quod Christo adhæreat in cultu divino, non negligens in charitate proximi, non in frigiditate, tamdiu omnes juxta charitatis judiciū electi Dei sancti ac dilecti habendi & aestimandi: ideoque probè accurateq; tenendum, ne verbi Dei minister aliud loquatur quam illud, quod ad ædificationem Ecclesiæ spectat, ad illud, quod eruet Dei electos, sanctos & dilectos. Hi tres tituli, sunt omnium honorum & graduū mundanorū supremi tituli, quibus qui earent, de nullo titulo unquam gloriari possunt. Porro etiam hujus locutionis Apostoli-

cæ con-

ex consecrariū est & appendix, quod non sit desperandum de nullius salute, quamdiu adhuc perfruuntur sa-
nitate, nec non rebus secundis & quidem potissimum cor-
dis lætitia. Non simus itaq; celeres ad judicandum ex
quibusdam circumstantijs, quæ nobis aliter se habere vi-
dentur, quam nobis notæ sint. Non facias te, inquit Sa-
lomon, nimis sapientem in oculis tuis, neque nimis
justum.

L. C. 2. Non mentiuntur verbi Dei sinceri mini-
stri, quando juxta judiciū charitatis, in comuni appellātur
electi Dei, sancti & dilecti, licet & fortassis non omnes hoc
titulō merito gaudeant, tamen non ideo à comuni appels-
atione recedendum; post pronunciatam sententiam supre-
mi judicis de singulis, quid fecerint servi fideles, vel vice
versa infideles, tutò pronunciare licet, ille & ille condem-
natus à Christo, non adsciscet sibi titulū sanctitatis & dilec-
tionis; tum enim arbor ceciderat, ubi permansurasive ad
comburendum, sive ad salvandum. In hoc mundo sæpius
appellantur filij Dei, electi Dei, sancti & dilecti; Qui im-
piè vivunt atq; ideo ejusmodi titulis & nominibus haut
digni, quia v. hoc non constat: sint nè electi Dei vel non?
suspendimus judicium nostrum donec judex in ultimo
die Christus Jesus pronunciaverit sententiam, ac dixerit
parti hominum ad sinistram: discedite à me maledicti in
ignem æternum. Hoc dum facimus, non ante tempus
judicamus, quod prohibet Apostolus fieri inter Christianos.
Interea juxta judicium charitatis omnes in Eccle-
sia mediocriter ad norman Christi viventes, pro electis
Dei, sanctis & dilectis habemus.

L. C. 3. Studiū magnorum titulorum coram
mundo fulgentium, prorsus vanum est, ubi non adfuerint
alii tituli Ecclesiæ Dei convenientes, quales hic Aposto-
lus

Ius recenset: electi Dei, sancti & dilecti. Ita quidem vi-
vere, ut honestos titulos adipiscamur, non vitio ducitur,
interim in his acquiescere, & non ultra procedere, & ma-
iores titulos in Ecclesia Dei concupiscere, nihil confert
ad Christiani hominis dignitatem. Qui n. hoc titulo
gaudet, quod timeat Deum, is est super omnes. Quo-
rum nomina scripta sunt in libro vitae, & in cœlis, illi su-
premos habent titulos. Non itaq; offendamur, si mun-
dus nos vilibus exornat titulis, quamvis timentes Deum;
hic est mos mundi, ut vili & flocci pendat mundanos ti-
tulos contemnentes, & superiores in cœlesti aula cupien-
tes. Lazarus utiq; à divite epulone non magni aestima-
batur, quem non intra portas recipere dignatus, sed ca-
nibus tantum permissus, ut illum sive linguis suis lambe-
rent sive deatibus conficerent. Ast quantus hic in ocu-
lis Dei, quo titulo exornatus, cum à sanctis Angelis in si-
num Abrahæ portatur æterna felicitate perfructurus, ap-
pellatur coram mundo mendicus, ægrotus, vulneribus
plenus, famelicus, cupiens saturari de micis, quæ cades-
bant de mensa divitis, canum socius, verum is in sodali-
tium filiorū Dei recipitur, supra omnes impios, Reges &
principes, divites & purpuratos. Quid ergo indignemur si
careamus hujus mundi magnificis titulis, cum tamen sci-
mus verissimè nomina nostra scripta in cœlis, longe ho-
noratioribus titulis quam unquam hic mundus conferre
& largiri valeat, maneamus libenter in inferiori statu, fu-
giam⁹ hujus mundi titulos, satis sit nobis, quod simus filii
Dei, hæredes Dei & cohæredes Christi.

II. Quomodo nominet Apo-

tolus illas virtutes in genere, ad quas eos adhortatur. Sitis
induti, inquit, tanquam electi Dei, sancti & dilecti viscera
misera-

miserationum. Qua locutione vult seclusam omnem simulationem, in his virtutibus, quas mox recenset. Viscera enim & cor, epar, pulmo & alia interiora nostra prorsus sunt aliena ab omni simulatione. Sicut Christus præcipit in dilectione Dei & proximi, quod exerto corde, tota mente & anima, totisq; viribus diligendus Deus, & proximus diligendus perinde ac nos ipsi, Quis v. seipsum simulatè amat? Quis odio habuit corpus suum Admonemur itaq; hac Apostolica phrasí, ut simus induiti viscera miserationum, longe abfuturam omnem simulationem in conversatione cum proximo, modo Deo studeamus placere.

L. C. Hypocrisis & simulatio, utiq; Deo non est accepta, hypocitarum conditio & fors erit cum omnibus condemnatis instagno ardente sulphure & igni. Non omnes qui dicunt: Domine, Domine, introibunt in regnum Dei, sed qui faciunt voluntatem patris, qui est in caelo. Verbum Dei innuit ejusmodi dolosis & falsis hominib; abbreviationem vitæ, quod non dimidiabunt dies suos. Amemus itaque veritatem, simplicitatem & in simplicitate prudentiam. Estote, inquit Christus, sicut oves in medio luporum & prudentes sicut serpentes. Cum verò nemo per propriam prudentiam se ita in his regere & moderari queat, Orandus Deus à quo vera sapientia descendit & vera prudentia datur, ut nos circumfulgeat, Lux in omnibus clementer afflstat ut sciamus longitudinem & latitudinem in omni actione, quid faciemus quid ve omittendum, alias n. in tenebris ambulabimus non sine errore & laþpu gravissimo. Sit lucerna pedibus nostris verbum Dei, & lumen semitis nostris.

III. Specialem indigitatio-

B

nem

aem virtutum , ad quas nos Apostolus hortatur. Prima
vocatur comitas , vel peculiaris quædam probitas & bo-
nitas, relucens erga proximum in colloquijs & conver-
satione. Exercetur hæc victus, quando admittimus mi-
serum aliquem ad colloquium, audientes patientur ejus
sermonem quid referat de rerum suarum statu & condi-
tione, quando ipsi communicamus tale responsum, quod
miseriam ejus aliquo levare & lenire poterit, non vero
aggravare & majorem facere, quando facimus vel
promittimus nos facturos pro viribus, quod ei in hac
angustia ex usu esse queat, non hic simulans illa co-
mitas locum habet, quæ hujus seculi assentatoribus
familiaris, quæ recipiuntur promiscue quidem ad col-
loquium homines , audiuntur patienter , promittitur
auxilium & consilium, verum ex corde ficto &
simulato ; ideoq; Apostolus cum generaliter nominat
hanc virtutem & reliquas, vocat eas viscera miseratio-
num, benignitatem quandam peculiarem sine omni si-
mulatione, ut sit est & est, & non, non, nemoq; decipiat
fratrem suum. Judas comitatem quandam precepit,
salutans Christum osculo & titulo Rabbi, animo prodens
di ipsum. Joab fratribus titulo compellat Abnerum, il-
lum interfecit. Ex visceribus non fluebat hæc comi-
tas, sed in externis labijs hærebat. Detestatur vero eos
Deus, qui labijs suis tantum honorant ipsum, & cor eo-
rum longe remotum est, nec illos perferre ac pati po-
test, qui dilectionem proximi in labijs saltem gestant, in
visceribus v. & in corde venenatum odium. Reliquæ
virtutes in gestu & opere se produnt ut: modestia, man-
suetudo & lenitas. Non efferaimus nos super alios pro-
pter divitias, eruditionem, nobilitatem , experientiam,
vestes &c. Sed omnes ducamus nobis æquales vel meliores

ac

ae præstantiores, quando n. consideramus originem nostram, vitæ nostræ conditionem, omnino in illam cogitationem devenimus. Quid ego sum homo, terra vilis ego ut ille, quomodo certius ego? me non æque miserum futurum atq; hic est, siquidem ut rectè dicitur: ante obitum nemo beatus dicendus. Ideoq; in colloquijs cum hominibus & conversatione non attollendum supercilium, quasi nos hoc homuncione meliores simus in conspectu Dei. Quod si infirmitas labendi & peccandi consideretur, æquè unus ac alter labilis & eadere potest. Qui stat videat ne cadat, inquit Apostolus alibi. Quis in fide altero firmior? tentationes ostendunt. Et omnes quidem tenemur & opus habemus orare, ne nos inducas intentionem, Sed libera nos à malo. De divitijs gloriari non licet, non sapientia, non fortudine, ex solo Deo gloriandum, de nostro non. Jer. 9. Non itaque decet nos erga proximum esse duros & austeros, cum simus unius sortis & conditionis coram Deo: sed benignos, faciles, misericordes, humiles, modestos & præcipue præ nobis ferentes charitatem erga proximum, faciles ad condonandum offensas. Tandem monstratur fons & scaturigo harum virtutum, quæ non est alia, quam charitas, pro utilia describitur 1. Cor. 13. v. 4. §. 6. 7. ubi virtutes quæ hic recensentur nominetenus exprimuntur.

L. C. Hæ virtutes non magnam requirunt explicationem, sed exercitationem. Orandus v. Deus, ut induat nos comitate, modestia, longanimitate, & humilitate. Jubemur quidem ipsimet induere tales virtutes, sed orandus Deus ut induat nos; tales virtutes sunt fructus spiritus. Jubet Apostolus Ephes. 4. v. 22. depone re conversationem illam secundum veterem hominem,

II. Adhortationem ad pietatem

tem in quotidianis actionibus & officijs administratione, ut omnia felicius succedant & progressiantur. Ita v. procedendum monet Apostolus, ut quicquid inchoaverimus sive loquendo sive operando manibus, hoc non fiat sine præmissa nominis Christi seria invocatione. Peracto v. sermone vel opere gratias agamus Deo per Christum. Idem ferè dicit Psal. 50. invoca me in die tribulationis &c.

L. C. 1. Preces & orationes ad Deum pro felicitate & successu in actionibus nostris omnino sunt necessariæ, aliàs nihil bene geritur. Ni si n. Dominus ædificaverit domum &c. Psal. 127 Utiq; orandus Deus ut ædificet, orandus Deus ut vigilet super civitatem nostram. Dicendum ex Psal. 118. v. 25 & Psal. 90. v. 16. Non negligendæ præces matutinæ & vespertinæ.

L. C. 2. Laudes & gratiarum actiones ad Deum non omissendæ. Ita Apostolus docet gratias agendas esse Deo per Christum, cum loquendo vel operando aliquid proficimus. Hoc jubet Deus in genere in præcepto secundo, cum prohibetur assumere nomen Dei in vanum,

præ-

præcipiuntur preces ad Deum & gratiarum actiones ac laudes. Damnatur ingratitudo erga Deum. Gratitudinem suam David erga Deum multis elegantibus Psalmis ostendit, Quo nomine laudatur à Syracide cap. 47. v. 10 ad 14. Ingratitudinem populi Israëlitici erga Deum perstringit & reprehendit Moses, Deut. cap. 32. v. 6. ad 19. Præcipitur gratitudo pro præstis beneficijs, Psal. 107. per totum.

Clementissime Deus pater cœlestis, indue nobis quæsumus, ut tuis sanctis & electis, tibi placentes virtutes, misericordiam, benignitatem, humilitatem aliasq; tibi placentes virtutes, atq; ita te super omnia & proximum nostrum sicut nos ipsos diligamus, ut tandem tecum & cum omnibus sanctis, in cœlestibus tabernaculis vivamus sine fine. Per Dominum nostrum Jesum Christum Amen.
Benedictio & claritas & sapientia & gratiarum actio & honor & virtus & fortitudo DEO nostro in secula seculorum Amen. Apocal. 7. 12.

QUÆSTIONES

I.

Quid Apostolus per electos intelligat ? Resp.

Electi

Electi hic accipiuntur pro segregatis, ac si diceret Apostolus, eâ conditione vos sibi elegit Deus sanctificavit, recepitq; in amore suum, ut sitis misericordes &c. has virtutes qui non habet frustra se jactat sanctum esse, frustra se in numerum fidelium inserit. Ergo electi, sancti & dilecti Dei, dicuntur passivè, quos Deus sua gratia justificavit.

II.

An ex eo, quod charitas dicitur vinculum perfectionis, concludat Apostolus, nos per charitatem justificari? R. Non

Nam, non disputat Apostolus de perfectione hominum coram Deo, sed tantum quomodo perfectè vivant inter se homines, Quasi dicat Apostolus, omnia benè habebunt quoad vitam nostram, si vigeat inter nos charitas. Nec sequitur charitate quenquam justificari coram Deo, siquidem charitas in nobis nunquam est perfecta. Est ergo commendatio charitatis, quando vocatur vinculum perfectionis, ab insigni utilitate in vita communi, non v. ab effectu ejus, quoad justificationem coram D E O.